

İstanbul, 14 Haziran 2016

Sirküler Tarihi : 14/06/2016
Sirküler No : 2016 / 029
Konu : Tek Düzen Muhasebe Uygulama Genel Tebliği (TDMUGT)' ne Uymama Cezaları

(2016 Takvim Yılı İçin:5.000,-TL. ceza) İle İlgili Hatırlatma ve Yargı Kararları hk.

İşletmelerin muhasebe kayıtlarını yaparken ve Bilanço, Gelit Tablosu v.b. tabloları hazırlarken, Muhasebe Uygulama Genel Tebliğindeki hükümleri göz önünde bulundurması gereklidir. Nitekim son dönemlerde tek düzen hesap planına uymamaktan dolayı işletmeler vergi cezalarıyla karşı karşıya kalmaktadır. Vergi İnceleme elemanlarının yazmış olduğu vergi teknik raporlarına ilişkin kestikleri usulsüzlük cezaları yargı makamları tarafından da onaylanmaktadır.

(2016 Takvim Yılı İçin: Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uymayanlara **5.000,-TL.** ceza uygulanır.)

Yargı kararı örnekleri aşağıdaki gibidir.

Örnek 1. "213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 353 üncü maddesinin 6 numaralı bendinde, bu kanuna göre belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslara uymayanlara özel usulsüzlük cezası kesileceği öngörülmüştür. Bu madde uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilebilmesi için öncelikle muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslara uyulmadığı hakkında hukuken geçerli bir tespitin bulunması, beyanname eki tabloların hangi yönlerden standarda uygun olmadığına açık bir biçimde ortaya konulması gerekmektedir. Olayda ise böyle somut bir tespit olmayıp, sadece 1 no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğindeki usul ve esaslara uyulmadığı belirtilerek özel usulsüzlük cezası kesilmiştir. Bu durumda: özel usulsüzlük cezasının kesilmesini öngören ve bu cezanın kesilmesine ilişkin koşulları düzenleyen yasa hükmünde belirtilen unsurlar uyumsuzluk konusu olayda bir arada gerçekleşmediğinden, idari cezalar için de geçerli olan "ceza gerektiren fiilin tüm unsurları tamam olmadan failin cezalandırılmayacağı" genel ilkesi karşısında cezanın kesilmesi mümkün değildir. Buna rağmen özel usulsüzlük cezasına yönelik davayı reddeden mahkeme kararında isabet görülmemiştir." **(Danıştay 4. Dairesinin 17.02.1998 tarih ve E: 1997/1182, K: 1998/565 sayılı kararı)**

"213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 353/6. Maddesinde bu Kanuna göre belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ve kullanılmasına ilişkin kural ve standartlara uymayanlara (2010 yılı için) 3.500.00-TL özel usulsüzlük cezası kesileceği hüküm altına alınmıştır.

Örnek 2. Dava dosyasının incelenmesinden; Vakıfbank Şubesinde nolu hesabını, bu hesaba şirket kasasından para yatırılma ve bu hesaptan ücret ödemeleri gerçekleştirme mevcut olmasına rağmen yasal defter ve kayıtlarda kullanmadığı, ücret ödemelerinin şirket kasasından yapılmış gibi gösterildiği, gerçekleşen ücret tahakkukları karşılığında personele olan borçlar için 335-Personele Borçlar hesabının kullanılmadığı, borcun 100-Kasa hesabına alacak kaydı yapılarak muhasebeleştirildiği tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslara uymadığından bahisle 213 sayılı Kanun'un 353/6. Maddesi uyarınca 3.500.00-TL özel usulsüzlük cezasının kesildiği anlaşılmaktadır.

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ

Kartaltepe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:4-5 D:14-16 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

Mahkemece, 2010 takvim yılına ilişkin işlemleri incelenen davacı şirket adına, hesap döneminin kapanmasından sonra 09.05.2013 tarihinde düzenlenen inceleme raporuyla tek düzen hesap planına uymadığından bahisle 253. Madde uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmesi, maddenin öngörülüş amacına uygun düşmediğinden, kesilen cezadan mevzuata uyarlık görülmediği yönünde hüküm kurulmuş ise de; 213 sayılı Kanunun 353. Maddesinde öngörülen düzenleme ile mükelleflerin vergilendirme dönemlerindeki işlemlerinin kayıt ve belge düzenine uygun yürütülmesinin sağlanması amaçlandığından ve mükellefin hesap düzenine uyup uymadığının tespiti ancak hesap döneminin kapanması sonrasında yapılacak inceleme sonucunda mümkün olacağından, Mahkemenin bu yöndeki kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Bu durumda, davacı şirketin Vakıfbank ... Şubesinde ... nolu hesabını, bu hesaba şirket kasasından para yatırılma ve bu hesaptan ücret ödemeleri gerçekleştirme mevcut olmasına rağmen yasal defter ve kayıtlarında kullanmadığı, ücret ödemelerinin şirket kasasından yapılmış gibi gösterildiği, gerçekleşen ücret tahakkukları karşılığında personele olan borçlar için 335-Personele Borçlar hesabının kullanılmadığı, borcun 100-Kasa hesabına alacak kaydı yaparak muhasebeleştirdiği, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslara uymadığı hususu inceleme raporu ile sabit olduğundan, 213 sayılı Kanun'un 353/6. Maddesi uyarınca kesilen özel usulsüzlük cezasında hukuka aykırılık görülmüştür." **(Ankara Bölge İdare Mahkemesi (2. Kurul)'nin 09.06.2014 tarihli ve E.2014/5685, K.2014/5303 sayılı Kararı)**

Örnek 3. "VUK' nun 353/6. maddesinde, mükelleflerin uyması gereken usul hükümlerine uymamasının özel usulsüzlük cezası ile cezalandırılacağı belirtilmiş olup, **bu cezanın uygulanması için vergi ziyasına sebebiyet verilmesi aranılmamıştır.** Kaldı ki, vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda özel usulsüzlük değil, vergi ziyası cezası kesilmesi gerekmektedir. Bu durumda, 2010 yılına ilişkin olarak 1 No.lu Muhasebe Uygulama Genel Tebliği'ne uygun olarak kayıt yapmadığı tespit edilen davacı adına kesilen özel usulsüzlük cezasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır." **(Ankara Bölge İdare Mahkemesi (2. Kurul)'nin 29.04.2015 tarihli ve E.2015/1298, K.2015/2531 sayılı Kararı, Ankara 5. Vergi Mahkemesi'nin 24.10.2014 tarihli ve E.2014/1525, K.2014/1598 sayılı kararı)(3)**

İşletmeler muhasebe kayıtlarını vergi kanunları hükümleri gereği tutması gerektiğini düşünürken tek düzene uymamaktan cezalarla karşı karşıya kalmaktadır. Bunun için muhasebe kayıtlarını TDMUGT (Tek Düzen Muhasebe Uygulama Genel Tebliği) hükümlerine uygun bir şekilde tutmaları gerekmektedir. (MUHAS

SAYGILARIMIZLA,

**Anıl Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim Anonim Şirketi.**